

КЛАСИЧНА ФІЛОЛОГІЯ

УДК 811. 14' 373

ДЕМІНУТИВИ У ПІЗНЬОЛАТИНСЬКИХ АВТОРІВ

Роман Домбровський, Надія Ревак

*Львівський національний університет імені Івана Франка
вул. Університетська 1, Львів, 79000, Україна
e-mail: klassyka@ukr.net*

Стаття присвячена розглядові вживання демінутивів у текстах пізньолатинських авторів. Виявлено, що вони утворюються за моделями класичної та післякласичної латини, а найпродуктивнішими є суфікси *-ulu*, *-culu*. Показано, що через зниження продуктивності наголошених суфіксів активізуються наголошені фонетично виразніші суфікси *-ellu*, *-illu*. Проаналізовано використання демінутивів в термінологічному або близькому до нього значенні у технічних творах.

Ключові слова: суфікс, демінутив, дериват, неологізм, міноративність, продуктивність, емоційне забарвлення, термінологізація.

Характерною рисою пізньолатинської літератури (III–VII ст.) є відсутність видатних творчих індивідуальностей, які б володіли власною стилістичною манерою та уміли належно використовувати виражальні ресурси мови. Література трьох останніх століть існування імперії має здебільшого наслідувальний характер щодо змісту, мови і форми. Посилаються елементи панегерізму, плазування, схилення перед імператорами та іншими високопоставленими особами, спостерігається відхід від насущних питань життя, ідейне спустошення. “Антична література перебуває в процесі завмирання”, – писав про цей період Й. М. Тронський [6, с. 487]. Спроби відродити латинську літературу через наслідування зразків класичного періоду призводять лише до архаїзації мови і штучного збереження версифікаційних форм і норм, які більше не відповідають фонетико-ритмічній будові мови. Такі спроби також засвідчують прогресуюче ідейне зубожіння, неоправдану пишномовність стилю, пустодзвонність риторики та відрив від актуальних проблем життя. Навіть твори талановитих поетів Авсонія, Клавдіана, Фортуната є для свого часу за змістом, формою і мовою анахронізмом. Вони безперспективні. Виняток певною мірою становлять пройняті релігійним пафосом твори окремих християнських авторів. Але ідейний і художній рівень їхніх творів, незважаючи на щирість переконань і почуттів, значно знижується від свідомо ворожого ставлення до класичної спадщини і принесення в жертву гуманістичного начала потребам християнського догматизму. Що би не писали апологети християнства про велич творинь отців римської церкви – Тертуліана, Лактанція, Ієроніма, Августина і деяких інших, – не варто випускати з уваги їхнього ворожого ставлення до гуманістичної античної

культури. Один із найвидатніших письменників і мислителів кінця XIX – початку XX ст. Іван Франко писав: “В відношенні до тогочасної греко-римської культури, держави, науки, штуки і літератури християнство, без сумніву, було реакцією, було темною ворожою силою” [7, с. 13].

Через стилістичну зглаженість і традиційність пізньолатинської письмової мови, брак видатних творчих індивідуальностей і деякі інші обставини стає дуже важко на підставі творів цього періоду визначити місце і роль демінутивів у тогочасній мові та їхні стилістичні функції у творах окремих авторів.

Загалом мало демінутивів у творі “Паломництво до святих місць” (кінець IV ст.), на який люблять посылатися дослідники народної латини. Його ймовірний автор, монахиня Етерія, пише традиційною письмовою, але далекою від класичної правильності та вишуканості мовою, використовує традиційні утворення з ненаголошеними суфіксами й вираженим міноративним значенням. Це – *monticulus*, *colliculus*, які протиставляються твірним *mons*, *collis*, далі *surculus* без вираженої експресивності. *Vitulus* замість загальноповживаного *vitellus* – ремінісценція з Біблії. Але, коли потрібен особливо експресивний емоційно насичений демінутив, письменниця використовує утворенням з наголошеним суфіксом *-cellu*: *domuncella*. Цей демінутив з’являється у зверненні єпископа до вірян замість загальноприйнятого *domuncula* і паралельно з твірним *domus*. *Domuncella*, безперечно, демінутив розмовної народної мови, але з’являється лише в певних мовних ситуаціях. Цим і пояснюється його відсутність в інших текстах і в епіграфіці. Позиція обох демінутивів ставала нестійкою внаслідок витіснення твірного *domus* із загальноповживаної мови синонімами *casa*, *mansio* та іншими. В романські мови *domuncella*, як і *domuncula*, не перейшли, а ареал поширення і сфера вживання *domus* дуже обмежені [14, с. 212].

В тексті “Паломництва” три рази зустрічається демінутив *pisinnus*. Він утворений від звуконаслідувальної основи *pis-* за допомогою суфікса *-inu* з експресивно подвоєним приголосним, який первісно означав приналежність, а в пізній латині міг переосмислюватися для вираження міноративності. Слово вживається як прикметник: *ecclesia pisinna* – маленька церква, і як субстантиват: *a pisinno* – з раннього дитинства, *pisinni plurimi* – багато хлопчиків.

Демінутив *loculus* унаслідок тривалого побутування в мові набув вторинних семантичних ознак, у тому числі і спеціального культового значення “ковчег”, засвідченого в “Peregrinatio”. Крім значення предметів малого розміру яскраво вираженого конотативного забарвлення набули демінутиви *arbuscula* – деревце і *potariolum* – фруктовий садочок, за допомогою яких авторка показує невеликі розміри господарства монахів та любовне до нього ставлення. Так зване *ἀπαξ εἰρήμενον* є демінутив *frustellum*, зменшувальне значення якого підсилює прикметник *modicus*. Схожою є структура синтагми *modica terrola*, в якій прикметник *modica* підкреслює маленькі розміри ділянки землі, вираженої демінутивом *terrola*. Демінутив *cancelli*, утворений зменшувальним суфіксом *-ellu*, вживається замість твірного *cancer* і має інструментальне значення “огорожа”. Дериват *pullus* утворений шляхом додавання демінутивного суфікса *-ullu*, який є позиційним варіантом *-ulu*. Слово використовувалося для позначення дитинчат тварин і пташенят; в “Peregrinatio” вжите в значенні “півень”.

Доволі часто демінутиви зустрічаються у технічних творах (522 словникові одиниці). Особливо багатий на ці одиниці анонімний трактат з ветеринарії IV ст. “Муломедицина Хірона” (101 одиниця). Для порівняння слід вказати, що в найдавнішому збереженому трактаті “Про землеробство” з II ст. до Р. Хр. Катона Старшого налічується тільки 65 демінутивів.

Крім власне демінутивів, у творі багато слів демінутивного характеру, які перетворилися в терміни. Термінологізація демінутивів є доволі поширеним явищем і зустрічається у всіх мовах, яким притаманна система демінутивних суфіксів. Використання демінутивів для назв знарядь і особливо в термінологіці не строго наукового і спеціалізованого характеру – нормальне явище в українській [1, с. 13], російській [3, с. 241–242], іспанській [5, с. 250–251] та інших мовах. Такі приклади є в латині, зокрема, в пізній. Із згаданого трактату ми відібрали такі деривати демінутивного характеру, які перетворилися в лексеми з термінологічним або близьким до нього значенням: *centunculus*, *clavicula*, *feniculum*, *folliculus*, *furunculus*, *musculus*, *ranunculus*, *surculus*, *clavulus*, *buccula*, *glandula*, *gumbula*, *pilula*, *scapulae*, *spathula*, *turundula*, *ampulla*, *medulla*, *patella*, *sacculus*, *scalpellum*, *brachiolium*, *pastellus*, *pupilla*, *aqualiculus*, *aciola*, *grandulae*, *capitulum*, *scatula*, *torrulus*, *verrucula* та інші.

Виокремлені деривати – це, як правило, метафоричні або метонімічні назви різних предметів, які не співвідносяться з твірними в плані семантичної структури. Внаслідок їхньої деетимологізації і десемантизації з наступною лексикалізацією демінутивні суфікси стають показниками нового лексичного значення. Відбувається семантичне спрощення слова, яке за певних умов може перетворитися і в структурне, тобто втрачається можливість виокремлення у ньому словотвірної основи та суфікса, наприклад, *feniculum*, *pustulae*, *scapulae*.

Серед термінів цієї номенклатури найбільше дериватів із суфіксом *-ulu*. Їхнє тривале побутування в мові аж до входження в романські діалекти та стабільна продуктивність суфікса призводили до втрати в них міноративності та розвитку нових спеціалізованих значень, а за певних умов, і термінологічного. Крім того, демінутивний суфікс *-ulu* вступав у синонімічні зв'язки з омонімічним девербальним суфіксом з інструментальним значенням, що теж сприяло термінологізації утворених за його допомогою дериватів. Зрештою, цілком можливо, що в обох випадках елемент *-lu* ідентичний, і походження суфіксів спільне, як це доводить у двох ґрунтовних монографіях італійський вчений Б. Цуккеллі [16; 17].

Демінутиви набули термінологічного або близького до нього значення у творах низки технічних авторів. У Палладія (IV ст.) знаходимо *vasculum*, *seriola*, *tubulus*, у Вергція (IV ст.) – *scaphula*, *tineola*, *auricula*, *cauliculus*, *coronula*, *funiculus*, *offula*, *radicula*, *fasciculus*, у Марцелла Емпірика (V ст.) – *cerebellum*, *corolla*, *formicula*, *lenticula*, *pinnula*, *spatula*, *testiculi* тощо. [12, с. 47]. За типом словотвірних моделей і у стилістичному відношенні вони є нейтральними. Інколи вони замінюють твірні без суттєвої різниці в значенні, інколи живаються паралельно для урізноманітнення мови. Диференціація зазвичай відбувалася вже в романських мовах, очевидно, за умови збереження обох членів корелятивної пари.

Суспільство постійно відчуває потребу у творенні нових слів, обумовлену, передусім, позамовними чинниками. Ще Лукрецій у своїй знаменитій поемі скаржився, що йому бракує слів для вираження нових понять (I, 130–139). Продуктивним способом поповнення словникового складу є деривація і, зокрема, демінутивна. Широко використовують неологічні демінутиви християнські автори для номінації слів щоденного вжитку і для фахових понять. Наприклад, в Арнобія (кін. III – поч. IV ст.), чільного представника християнської апологетики, нараховується серед неологізмів 25 демінутивів, а в Ієроніма (IV ст.), який завершив побудову християнської теології в Західній Європі, – 57, що становить приблизно 40% від загальної кількості демінутивів.

В Августина демінутивів мало, і вони відносяться до древньої традиції. Ф. Купер згадує тільки вісім демінутивів, які з'являються у нього вперше [9, с. 173–187]. Не становить винятку його найвидатніший твір “Сповіді” (біля 400 р.), який засвідчив появу нового жанру,

що отримав розвиток у європейській літературі. У ньому вжито лише 27 демінутивів при загальній кількості словникових форм – 60. Привертає увагу неологізм *salsiusculus*, правдоподібно *hapaх*, який утворений вже розширеним суфіксом *-usculu*. Загалом, демінутиви в Августина утворені за моделями класичної і післякласичної латини. Вони є експресивними і навіть можуть передавати зневажливе значення, наприклад, *muliercula*. *Puerulus* утворений від *puer* за допомогою суфікса *-ulu*, вживається поряд з твірним *puer* і має міноративно-пестливе значення. Демінутив *particula* – “частинка”, який зустрічається чотири рази, позначає предмет малого розміру і не має емоційного забарвлення. Він утворений суфіксом *-culu*, який поряд з *-ulu* є найчисленнішим у “Сповідях” – сім словникових одиниць. Інший демінутив з *-culu* *aqualiculus* – “черевко” набув негативного контекстуально-стилістичного забарвлення. При загальній малій продуктивності суфікса *-illu* на всіх етапах розвитку латинської мови у “Сповідях” зустрічаються чотири словникові одиниці, що становить майже 17% від загальної кількості: *ancilla*, *capillus*, *pocillum*, *tantillus*. З них лише *capillus* можна вважати утвореним безпосередньо від основи *cap-* [10, с. 911], а всі інші у відповідності до латинських граматик – демінутивами другого ступеня. Тому, що існують демінутиви, від яких вони могли бути утворені. Також *pocillum*, слово утворене від інструментатива *poculum*, має будову схожу структуру демінутива. З інших демінутивів можна згадати *medulla*. Він утворений малопродуктивним суфіксом *-ullu* і позначає поняття “душа”.

Привертає увагу незначна кількість демінутивів (64) при багатій творчій спадщині у християнського письменника VI ст. Венанція Фортуната. Як відомо, він намагався писати класичною мовою. З іншого боку, жанрові особливості релігійних віршів і житій святих мало надавалися для використання такого роду лексики. Особливістю його демінутивів є висока продуктивність наголошених суфіксів *-ellu* і *-illu* у порівнянні з ненаголошеними *-ulu* і *-culu*. У відсотковому відношенні це становить 44% до 45% від загальної кількості всіх демінутивів, що значно вище від подібних показників у класичних і навіть інших пізньолатинських авторів. А це свідчить про поступову, але неухильну тенденцію до збільшення продуктивності наголошених суфіксів у пізній латині.

Найвидатнішим галльським письменником був Григорій Турський. Він жив у VI ст. в епоху Меровінгів і обіймав єпископську кафедру в Турі. Мова його творів, незважаючи на відступлення від літературних норм і насичення розмовними елементами, по суті залишається книжною. Тому й демінутиви у нього, попри значну чисельність (131 словникова одиниця), не мають яскравого стилістичного забарвлення. Багато з них не мають експресивно-емоційних компонентів у семантичній структурі, вони десемантизувалися, втратили значення об’єктивної зменшеності й виступають лише як синоніми твірних слів. Це – власне вже не демінутиви, їхня належність до цього класу слів визначається лише словотвірними зв’язками.

Демінутиви у Григорія Турського мають різну предметну співвідносність і їх можна поділити на кілька лексико-семантичних груп, які містять назви предметів і об’єктів життєдіяльності людини. Привертає увагу той факт, що серед цієї лексики немає слів з абстрактним значенням, що свідчить не так про народність мови Григорія Турського, як про її простоту і невимушеність.

Найпродуктивнішими демінутивними суфіксами у Григорія Турського, як і у письменників попередніх епох, залишаються суфікси *-ulu* (47 словн. од.) і *-culu* (27), що відповідно становить 36 і 21 відсотки від загальної кількості демінутивів. Наступними за частотністю є суфікси *-ellu* (19) і *-illu* (14), у відсотковому відношенні – 14 і 11. Якщо порівняти ці дані з

такими ж показниками у Плавта (-*ulu* – 30%, -*culu* – 29%, -*ellu* – 9%, -*illu* – 12%) і Цицерона (-*ulu* – 31%, -*culu* – 31%, -*ellu* – 10%, -*illu* – 6%), то можна констатувати деяке зростання продуктивності суфіксів -*ellu* і -*illu*. А це підтверджує думку вчених, що у зв'язку зі стиранням демінутивності суфікси -*ulu* і -*culu* поступалися місцем фонетично більш виразним суфіксам -*ellu* і -*illu* [2, с. 58; 4, с. 88; 11, с. 19; 15, с. 100 і інші]. Знаходимо у Григорія Турського і нарощені суфікси -*ellulu*, -*illulu*, -*ullulu* (по декілька словникових одиниць), що свідчить про пошуки автором більш виразних засобів для вираження демінутивності, коли звичайні демінутивні суфікси видаються йому десемантизованими, або такими, які недостатньо повно виражають міноративність і зв'язану з нею емоційність.

Одним із найцікавіших демінутивів у Григорія Турського є *iuvenulus*. Зафіксований тільки в нього, так званий ἀπαξ εἰρήμερον, він утворений неправильно, і його не можна пояснити численними правилами дистрибуції демінутивних суфіксів, які наводяться у найавторитетніших дослідженнях. Як паралель до нього можна навести утворений за такою ж словотвірною моделлю демінутив *pisculus* у граматики IV ст. Харісія, також *hapax*. Можливо, існували й інші подібні слова, але вони або не були письмово засвідчені, або були в мало-відомих і важкодоступних джерелах, тому що найавторитетніші словники їх не фіксують. Отже, треба взяти до уваги можливість утворення демінутивів від рівноскладових іменників III відміни за допомогою суфікса -*ulu*, хоч продуктивність цієї моделі була низькою.

Демінутиви з -*cellu*, всупереч твердженню А. Йозефсона [13, с. 263], нечисленні в порівнянні з утвореннями з суфіксами -*ulu*, -*culu*, -*ellu* та іншими. Григорій Турський вживає тільки три словникові одиниці: *iuscellum*, *navicella*, *puricellus*. *Iuscellum* заміщує демінутив *iusculum*, який через тривале побутування в мові втратив свою експресивність. *Navicella* та *puricellus* (замість *puericellus*) вжиті в однаковому контексті. Вони означають предмети меншого розміру і мають яскраве емоційне забарвлення. Можна припустити, що всі три лексеми утворені вже сформованим до VI ст. внаслідок перерозкладу демінутивним суфіксом -*cellu*, незважаючи на наявність демінутивів *iusculum*, *navicula*, *puerculus*.

У деяких демінутивах, у яких традиційно виокремлюють суфікс -*culu*, можна вбачати вже розширений суфікс -*unculu*. У Григорія Турського таких слів два: *laturunculus* і *avunculus*. Але якщо в *laturunculus* суфікс -*unculu* фонетично обумовлений, то в *avunculus* він з'являється вже в ненормативних умовах. Перше слово вживається як експресивний варіант твірного *latro* зі значенням “вбивця”, друге – зі спеціалізованим значенням “дядько по матері”. З твірним *avus* – “дід” його зв'язує тільки найменування осіб, що перебувають у кровній спорідненості. Обидва не передають демінутивного значення.

Демінутиви від демінутивів утворювалися на всіх етапах розвитку латинської мови. Вони okazіонально виникали в народно-розмовній мові й лише зрідка потрапляли в тексти. Частотність їхнього вживання зростає в пізній латині. У християнських авторів подібні утворення поодинокі. Дещо більше їх у Григорія Турського: *ampullula*, *puellua*, *arcellula*, *fenestellula*. Слово *ampula*, ставши медичним терміном, втратило семантичний зв'язок з *amphora* і перестало сприйматися як демінутив, завдяки чому *ampullula* перетворилося в демінутив першого ступеня. Але *arcellula* – “скринька” і *fenestellula* – “віконце” зберігають виразність демінутивів другого ступеня.

Деякі дослідники творів Григорія Турського, зокрема французький вчений М. Бонне, відзначають слабу активність письменника в галузі словотворення [8, с. 443]. Це, мабуть, не стосується демінутивів, серед яких ми знайшли шістнадцять неологізмів: *candebula*, *casubla*, *fenestellula*, *fluviolus*, *portellus*, *iuvenulus*, *mussula*, *oratoriolum*, *orphanula*, *ossulum*,

patenula, pecuniola, puricellus, rubeola, villulus viridariolum. І навіть, якщо припустити, що Григорій не всіх їх створив і що деякі з них вже існували до нього в усній традиції, то все ж таки можна стверджувати, що ресурси для поповнення словникового складу латинської мови навіть поза спеціальними галузями, як-от, право, медицина, архітектура і, особливо, теологія, залишалися великими.

Привертає увагу факт майже повної відсутності зменшувальних прикметників у Григорія Турського. На 131 словникову одиницю налічується тільки три прикметники, що становить трохи більше ніж два відсотки. Це – *parvulus, pauculus, pauperculus*. Генетично і семантично вони споріднені, об'єднані сеюмо малізми, нестачі чого-небудь і служать інтенсифікатором значення іменників, до яких вони відносяться. Іноді вони виступають як перший чи другий компонент роздільно оформлених демінутивів, будучи означенням при тих демінутивах, які частково або повністю десемантизувалися, або просто демінутивах, посилюючи їх і, так замінюючи синтетичні утворення другого чи навіть третього ступеня. Найчастіше в такій функції вживається *parvulus*: *parvulus fluviolus, parvulum viridariolum, parvula cellula, ampulla parvula, hastula parvula, fenestella parvula, puerulus parvulus* тощо. Знаменно, що такі словосполучення зустрічаються в “Книзі чудес” і відсутні в “Історії франків”, що пояснюється більшою емоційною насиченістю першого твору.

Пізньолатинські автори дуже помірковано користуються демінутивами, поміркованіше, ніж Плавт, Цицерон та інші представники архаїчної і класичної латині. Мабуть, продуктивнішим демінутивний словотвір був у народно-розмовній латині. Але такий висновок ґрунтується більше на порівнянні з узусом у сучасних мовах, тому що в творах латинських авторів слабо відображена щоденна розмовна мова, а багато демінутивів, що безсумнівно існували в народній латині, не засвідчені також романськими мовами, тому що для перехідного періоду та перших століть самостійного розвитку романських мов письмових пам'ятників дуже мало.

-
1. Бондарь А. И. Структура деминутивных образований в современном украинском языке : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. филол. наук / А. И. Бондарь. – Ужгород, 1979. – 22 с. 2. Бурсье Э. Основы романского языкознания / Э. Бурсье; [пер. с 4-го фр. изд. Т. В. и Е. В. Вентцель]. – М. : Изд-во иностр. лит., 1952. – VIII, 668 с. 3. Дементьев А. А. Заметки по русскому словообразованию / А. А. Дементьев // Учен. зап. Куйбышевского пед. ин-та им. В. В. Куйбышева. – Куйбышев, 1955. – Вып. 13. – С. 233–254. 4. Дынников А. Н. Народная латынь / А. Н. Дынников, М. Г. Лопатина. – М. : Изд-во Моск. ун-та, 1975. – 313 с. 5. Клевцова М. Ознаки активності суфіка -illo/-a в сучасній іспанській мові / Марія Клевцова // Вісник Львівського університету. Серія іноземні мови. – 2003. – Вип. 11. – С. 247–254. 6. Тронский И. М. История античной литературы / И. М. Тронский; [2-е изд.]. – Л. : Учпедгиз, 1951. – 508 с. 7. Франко І. Данте Аліг'єрі. Характеристика середніх віків / Іван Франко // Зібрання творів : у 50 т.; [ред. кол. Є. П. Кирилюк та ін.]. – К. : Наукова думка, 1978. – Т. 12. – С. 7–253. 8. Bonnet M. Le latin de Grégoire Tours / M. Bonnet. – Paris: Hachette, 1890. – 787 p. 9. Cooper F. T. Word formation in the Roman sermo plebeius / F. T. Cooper. – New York, 1895. – XLVII, 331 p. 10. Georges K. E. Ausführliches lateinisch-deutsches Handwörterbuch / K. E. Georges; [7. Aufl.]. – Leipzig: Hahn'sche Buchhandlung, 1879. – Bd. I. – 2887 S. 11. Grandgent C. H. An introduction to Vulgar Latin / C. H. Grandgent. – London : D. C. Heats and Company, 1908. – XVII, 219 p. 12. Hakamies R. Etude sur l'origine et l'évolution du diminutif latin et sa survie dans les langues romanes / Reino Hakamies. – Helsinki, 1951. – 147 p. 13. Josephson Åke. Casae litterarum: Studien zum Corpus agrimensorum

Romanorum / Åke Josephson. – Uppsala: Almqvist et Wiksell, 1950. – XX, 316 S. 14. Meyer-Lübke W. Romanisches etymologisches Wörterbuch / W. Meyer-Lübke. – Heidelberg: Winter, 1911. – XXII, 1092 S. 15. Le latin vulgaire des inscriptions pompéiennes / Veikko Väänänen; [nouv. éd. rev. et augm.] – Berlin: Akademie – Verlag, 1959. – 146 p. 16. Zucchelli B. Sull'origine della funzione diminutiva del suffisso -lo- in latino / B. Zucchelli // Studi linguistici in onore di Vittore Pisani. – Brescia : Paideia, 1969. – Vol.II. – P.1075 – 1100. 17. Zucchelli B. Studi sulle formazioni latino in -lo- non diminutive e sui loro rapporti con i diminutivi / B. Zucchelli. – Parma : Università di Parma, Istituto di lingua e letteratura latina, 1970. – 230 p.

ДЕМИНУТИВЫ У ПОЗДНЕЛАТИНСКИХ АВТОРОВ

Роман Домбровский, Надежда Ревак

Львовский национальный университет имени Ивана Франко

ул. Университетская 1, Львов, 79000, Украина

e-mail: klassyka@ukr.net

Статья посвящена рассмотрению употребления деминутивов в трудах позднелатинских авторов. Установлено, что они образуются по моделям классической и послеклассической латыни, а наиболее продуктивными являются суффиксы *-ulu*, *-culu*. Показано, что по мере снижения продуктивности безударных суффиксов активизируются ударные фонетически более выразительные суффиксы *-ellu*, *-illu*. Проанализировано употребление деминутивов в терминологическом или близком к нему значении в технических произведениях.

Ключевые слова: суффикс, деминутив, дериват, неологизм, миноративность, продуктивность, эмоциональная окраска, терминологизация.

DIMINUTIVES IN LATE LATIN AUTHORS

Roman Dombrovskiy, Nadiya Revak

Ivan Franko National University in Lviv

1, Universytetska St., Lviv, 79000, Ukraine

e-mail: klassyka@ukr.net

Diminutives in late Latin authors are researched. The article provides evidence for the fact that they are formed according to the models of classical and after classical Latin. The suffixes *-ulu*, *-culu* are proved to be most productive. It is claimed that the stressed phonetically expressive suffixes *-ellu*, *-illu* become more active as a result of a decrease in productivity of the non-stressed suffixes. The use of diminutives in technical works in the terminological or related meaning is analyzed.

Keywords: suffix, diminutive, derivative, neologism, minorativeness, productiveness, emotional colouring, terminologization.

Стаття надійшла до редколегії
20.04.2014 р.

Статтю прийнято до друку
20.06.2014 р.